

PRED ZAKLJUČKOM POSVETOVANJ PREDSEDNIKA REPUBLIKE SARAGATA

Andreotti, Colombo, Taviani, Moro najbolj verjetni kandidati KD za predsednika vlade

V seznamu za sedaj ni imena Fanfani, vendar ni izključeno, da bi se pojavilo v primeru zaostrite krize - PSU nadaljuje s polemiko in zahteva, naj PSI naredi samokritiko - Ustrahovanje z gospodarsko krizo - Stališče KPI je orisal Ingrao - Vecchiettijev poziv socialistom

RIM, 9. — Predsednik republike Saragata bo lahko v kratkem odločil, komu poveriti mandat, morda zaenkrat samo izvedovalnega značaja, za sestavo nove vlade. V tem smislu je brez dvoma bil pomemben razgovor, ki ga je imel, v okviru ustavnega posvetovanja, s predstavniki parlamentarnih skupin kršćanske demokracije v senatu in zbornici Spagnolijem in Andreottijem, katerima se je pridružil tudi tajnik KD Forlani. Vse kaže, čeprav vest doslej še ni bila potrjena, da so demokristjani izročili kandidatur, v katerem so v zaporedju Andreotti, Colombo, Spagnoli, Moro, Taviani in Rumor. Značilno je, torej, da so demokristjani poslanci in senatorji, ki so prestajali dni zavrnili in kritizirali ravnanje skupine, ki jo vodi Rumor, imenovali kot prvega kandidata Andreottija in postavili Rumorja na zadnje, najmanj pomembno mesto na lestevici. Ni pa v seznamu, da bi zaenkrat ne želel biti med kandidati za predsednika vlade. Po mnenju nekaterih sodi predsednik senata, da bi bila njegova kandidatura sedaj pretrana in da bi lahko stopil na plan samo v primeru, da bi druge variante spodletele in bi se kriza še bolj zaostрила. Na tak način bi si Fanfani prevzel vlogo središča domovine. Drugi pa mislijo, da bo kandidatura Fanfanija postavljena že od vsega začetka, kot protitež Morovi kandidaturi. V tem primeru bi se obe kandidaturi vzajemno uničili v politični kombinaciji. Isto bi se v tem primeru zgodilo s kandidaturama Spagnolija in Andreottija. V tem drugem primeru bi ostal kot realni kandidat KD samo Rumor, Colombo in Taviani, ki so do pred kratkim veljali za črne močve v stranki. Tudi ta trojka pa predstavlja, v tej interpretaciji demokristčanske kombinacije, zagonek, saj je znano, da je Rumor prešel vodstvo stranke, naj ne vztraja pri njegovi kandidaturi. V tem primeru bi kandidata bila samo dva: Colombo in Taviani. Slednjega, ki je bil do pred kratkim notranji minister v prvih levosredinskih vladah, podpirata Fanfani in sam Rumor.

Različni so faktorji, ki dajejo moč Andreottijevi kandidaturi. Predvsem dejstvo, da je bil zadnje čase — demokristčansko vodstvo je na svoji zadnji razburkanji seji to nazorno prikazalo — jezice na tehtnici med skupinami Fanfanija, Rumorja in Tavianija in drugimi strankami v stranki. V drugi vrsti pa politična težnja, ki jo ima predsednik poslanske skupine v zbornici po poročilu vodstvu skupine KD. Na tej seji se Andreotti ni omejil na trditve, da je treba obnoviti štiristransko levosrednjo vlado, temveč je tudi opisal intencije predpostavke vladnega programa.

Čuprto ostaja vprašanje vladne formule. Vodstvo KD in PSI sta se izrekli za obnovitev štiristranske koalicije in, čeprav je kritičar zaključke teh dveh sej, je tudi vodstvo PSU dalo razumeti, da sprejme svoje mesto v vladi, pri tem pa postavil socialistom težke pogoje za nadaljevanje sodelovanja. Vendar je dovolj jasno, da mislijo socialdemokrati tudi na druge rešitve, med katerimi je ena prav gotovo razpust parlamenta in nove politične volitve.

Kar zadeva republikance je Mammì v neki svoji izjavi nekoliko omilil pesimizem PRI glede možnosti obnove koalicije. To pa ni pomnilo, da se bo imenovan predsednik vlade naprej usmeril k sporazumevanju za obnovo štiristranske formule, čeprav je ta obsejana na tanko nitko, ki se lahko vsak trenutek pretrže. Obstajajo namreč tudi močne tendence v nasprotno smer. Na seji poslancev KD so nekateri zagovarjali možnost demokristčanske koalicije, drugi pa celo spremembo volilnega sistema in uvedbo večinske mehanizma. Očitno je, da se ti niso naučili ničesar po izkušnji z večinskim zakonom 1953.

In še dnevna kronika dogajanja. Saragata je v teku dneva sprejel v svojem kabinetu predstavnike strank. Po formalnem razgovoru s Scelbo, Merzagoro in Morom se je namreč dalj časa zadržal v razpravi s predstavniki KPI Ingrao, Perno in Berlinguerjem, KD Andreottijem, Spagnolijem in Forlanijem, PLI Malagodiem in Bergamascom, MSI Nencionijem, Almirantejem, Pieraccinijem in Bertoldijem ter PSIUP Vecchiettijem, Valorijem in Ceravolom.

Ingrao je obsodil nenadno in izvenparlamentarno krizo, ki jo spremljata negotovost in nevarni alarmizem v zvezi z grozečo gospodarsko krizo. Res je, je dejal Ingrao, da prav ta vladna kriza in gospodarski krogi, ki stoje za njo, silijo tudi v gospodarsko krizo. KPI bo odločno nasprotovala tej liniji in meni, da sile, ki jo spodbujajo, ne smejo sedeti v vladi. Gospodarski razvoj lahko sloni samo na zaupanju delavcev, torej na zaščiti njihovih interesov in selekciji denarnih sredstev države, ki se morajo usmeriti k uresničenju zahtevanih reform, kakor tudi v smeri večjih javnih naložb, katerih cilj mora biti preporod juga in polna zaposlenost.

novil je stališče vodstva KD, da se strinja z nujnostjo razjasnitve političnega položaja, ki jo je Rumor izrazil v svojem pismu. Vlada mora sloneti na jasnem, doslednem in iskrenem sodelovanju med strankami, ki jo podpirajo. Liberalci Malagodi je prav tako govoril o gospodarski krizi, ki naj bi pretela državi in predlagal novo večino, katere cilji bi morali biti gospodarska sanacija in ustavno »discipliniranje«
Lz Saragatovega kabineta so zadnji prišli socialisti. Pieraccini je črnjakom dal izjavo, v kateri je med drugim rečeno, da je bila kriza velika politična napaka, ker bi se nasprotja lahko premostila. PSI je za levosrednjo politiko, ki mora biti politika pogumnih reform in odgovornosti ter demokratske obnove. PSI ne hodi po dvojnem tiru, saj je dosleden z obljubami volivcem, ki so mu izrekli svojo podporo v največji meri. Zato pa je PSI za tako vlado, ki naj se loti reform in nadaljuje ter utrdi napredno politiko levosredinskih vlad.

Predstavniki drugih strank o predsednik republike sprejel danes zjutraj in popoldne. Med prvimi so socialdemokrati, nato pa monarhisti in republikanci ter predstavniki SVP ter Parnijeve skupine neodvisnih levijev. Medtem se je nadaljevalo razgibano rimsko politično življenje, ki ga poleg polemik preko tiska, označujejo tudi številne seje vodstev strank. Tako so republikanci poslušali poročilo tajnika La Malfa, ki vztraja govori o gospodarski krizi in nujnosti, da se vlada loti z discipliniranjem socialistnih in gospodarskih težej ter uveljavitvijo t.i. »mezdne politike«.

Oester politični dokument, ki pa le ne izključuje štiristranskega dogovora, temveč je postavila socializem težke pogoje, med drugim celo nekakšno samokritiko za dosežane ravnanje, predvsem glede ustanovitve levčarskih dežel v upravnih v Umbriji in Toskani. Vodstvo PSU je soglasno sprejelo stališče, da je Rumorjev odstop politično opravičen in v katerem se spet govori o gospodarski krizi, ki naj bi pretela državi in za katero naj bi bile odgovorne stranke, ki se — v notranjosti vladne koalicije (imenuje nato levico KD in PSD) družijo s komunisti. Zato vztraja PSU na definiciji homogene

Morov povratek

RIM, 9. — Zunanji minister Aldo Moro se je sinoči vrnil iz Addis Abebe, kjer je bil na uradnem obisku več dni in kjer ga je doletel izbruh vladne krize.

NA POVABILO ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Zahodnonemška sindikalna delegacija v Jugoslaviji

Sprejeti predlogi za izboljšanje materialnega položaja gospodarstva in življenjskega standarda delavcev

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 9. — Na vabilo sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je prispele danes v Beograd na 5-dnevni obisk delegacije Zveze sindikatov Zvezne republike Nemčije (DGB) pod vodstvom predsednika Heinza Oskarja Vetterja. Člani delegacije, ki jih je na letališču pričakal in pozdravil predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Petrovič, bodo v razgovoru o delegaciji Zveze sindikatov Jugoslavije proučili aktualna vprašanja mednarodnega sindikalnega gibanja, sodelovanje evropskih sindikatov, posebno pa medsebojne odnose in skupnega delovnega tedna bo sestavljen in se bo uresničil že s 1. januarjem 1972.

Predsednik republike Saragata na Kirinalu med pavzo v posvetovanjih za rešitev vladne krize. Posvetovanja se zaključijo danes

vlade, ki naj — med drugim — najde možnosti za »dialektični odnos«
vecchietti je za PSIUP, po razgovoru s Saragatom, poudaril, da stoji demokristični levijariji in socialisti pred razpustom; ali bodo klonili izsiljevanju desnice v lastnih strankah in PSU ter sprejeli pozivno vlogo v vladi, ali morajo preiti v opozicijo. V tem primeru je nujno začeti proces združevanja vseh levih sil.

NESRAMNE IZJAVE GLASNIKA SAJGONSKE KOLABORACIONISTIČNE VLADE

Južnovietnamski režim potrjuje obstoj zloglasni »tigrovih kletk«
Po izjavah glasnika niso v njih zaprti politični jetniki, pač pa »komunistični zločinci« - Čudna izjava ameriškega zunanjega ministra

SAJGON, 9. — Sajgonski kolaboracionistični režim je potrdil danes obstoj tako imenovanih »tigrovih kletk«, v katerih je zaprtih v nečloveških pogojih nekaj sto tujih političnih jetnikov. Vladni glasnik ni nikakor skušal opravičevati okrutnega ravnanja z jetniki na otoku Nhon, kakovih 100 kilometrov od južnovietnamske obale, pač pa je v dejal, da tamkajšnji zaporniki niso politični jetniki, pač pa »komunistični zločinci«. Sicer pa je sajgonski glasnik potrdil, da je v zaporu v Con Sonu zaprtih več kot 9.000 »skriminalcev«, od katerih je 3.000 v zloglasni »tigrovih kletkah«. Glasnik je tudi dejal, da bodo te jetnike izpuščili iz posebnih celic, če se bodo skesali. Izjava sajgonske vlade v bistvu demantira večerjane izjave glasnika ameriškega državnega departmaja, ki je izrazil zakrbljenost washingtonske vlade zaradi krvočelnega ravnanja s političnimi jetniki na otoku Con Son. Po drugi strani pa je izjavil, da je sajgonska vlada uvedla preiskavo v tej zvezi. Iz današnje izjave južnovietnamskega vladnega glasnika pa je razvidno, da sajgonski režim nikakor ne misli na tvorstvo preiskavo. Na indokitskih bojiščih vlada še vedno sorazmerno zatijeje. V Kamboži so sajgonske enote odprle danes dve novi frontni južno od vzhodne Phnom Penha, sicer pa ni bilo hušjih spopadov. To zatijeje na vsi vojaški izvedenci razlagajo s tem, da naj bi se Sihanoukovi partizani zbirali nekatere v bližini prestolnice, proti kateri naj bi pripravljali silovito ofenzivo. Do te ofenzive bi morali priti kaj kmalu, pred začetkom velikih monsunskih nalivov. Ameriški phantomi so večerjati naleteli nad Phnom Penhom, vendar niso izstrelili bomb. Pač pa je zelo intenzivna dejavnost južnovietnamskega letalstva v Kamboži, ki je tudi danes obstreljevalo položaje osvobodilnih sil okrog Kompong Soma, 128 kilometrov od prestolnice. Okrog tega mesta, ki je edina točka v rokah Lon Nolovih vojakov v vsej istoimenski pokrajini, naj bi se zbiralo veliko število mož osvobodilne vojske.

Sicer pa razširila še na Tajsko: proameriška vlada v Bangkoku se vedno bolj intenzivno pripravlja na oboroženo intervencijo v Kamboži, po drugi strani pa se mora ubadati z zelo hudimi notranjimi problemi in naraščajočim odporom ljudskih množic. Zvedelo se je, da je vojska poslala močne oddelke na jugovzhodno mejo s Kambožjo, kjer naj bi komunistični siles pripravljali napad. Po mnenju nekaterih opazovalcev pa skuša vlada v Bangkoku umetno ustvariti vzdušje nevtrnosti, da bi odvrnila javno mnenje od hudih notranjih problemov in od politične krize, ki je zajela Tajsko. Eden od vzrokov te krize je tudi nedavni sklep vlade, da zviša davek nad uvozom z namenom, da odpravi deficit plačilne bilance. Ta ukrep je sprožil nezadovoljstvo ne samo v opozicijskih krogih, pač pa tudi v sami vladni stranki: kakih 40 poslancev iste stranke je že napovedalo, da bo med parlamentarno razpravo o gospodarski politiki glasovalo skupaj z opozicijo proti vladi.

Na diplomatskem področju beležimo danes zanimiva, a čudna izjavljavanja ameriškega državnega sekretarja Williama Rogersa, ki je te dni v Tokiju. V intervjuju japonski televiziji je Rogers dejal, da bi lahko v razmeroma kratkem času dosegel mir na indokitskem polotoku, če bi bila LR Kitajska pripravljena sodelovati. Šef državnega departmaja je tudi dejal, da »so ZDA storile vse, da bi privedle Kitajsko na stran sveta miru in reda«. Pozval je tudi LR Kitajsko, naj se vključi v mednarodno življenje »kot država, ki ljubi mir in spoštuje zakone«. Rogers je še dodal, da bi ameriška prisotnost v Indokini ne bila potrebna, »ko bi LR Kitajska prekinila svoje napadalno zadržanje do sosedov«.

Končno naj še omenimo, da je bila danes v Parizu 74. seja konference za Vietnam, na kateri sta si obe strani kot običajno izmenjali stare obtožbe.

CK KP Romunije

BUKAREŠTA, 9. — Na sestanku CK KP Romunije so soglasno odobrili sovjetsko romunski prijateljski

nih pokoncelniški stališč pred štiri leti s protokolom urediti odnose med Vatikanom in Jugoslavijo na podlagi spoštovanja socialistične družbene stvarnosti v Jugoslaviji, ustavnih načel o verski svobodi kot stvari osebne svobode vsakega posameznika pa tudi načel o prepovedi zlorabljanja vere v politične namene ter o ločitvi cerkve od države in šole. Uveljavljanje koncilskih reform, sedanja politična stališča rimskokatoliške cerkve, in nadaljnje urejanje in praktični sodelovalni odnosov, vse to je po mnenju komisije ustvarilo pogoje, da bi navezali odnose med Jugoslavijo in Sveto stolico na višji diplomatski stopnji.

Komisija je posebej poudarila, da odnosi med Jugoslavijo in Vatikanom temeljijo in morajo tudi v prihodnje temeljiti izključno na že uveljavljenih načelih ustanovne listine Zdrženih narodov, kot so suverenost, nevmešavanje v notranje zadeve, medsebojno spoštovanje in enakopravnost ter na načelih, ki so bila zapisana v protokolu o vzpostavitvi odnosov med Jugoslavijo in Vatikanom. Po mnenju komisije samo dosledno spoštovanje in uveljavljanje teh načel v vsakodnevem življenju ustvarja potrebne pogoje za dobre odnose tako med Jugoslavijo in Vatikanom, kot tudi med cerkvijo in državo.

Komisija je na koncu poudarila, da so težnje po normalizaciji odnosov nalezle na stara pojmovanja pri delu slovenskih duhovnikov, na katerega so podrobneje opozorili tudi na zadnji skupni sej predsedstva in izvršnega odbora republikanske konferenca Socialistične zveze Slovenije. Le ti brez dvoma ne prispevajo k nadaljnemu urejanju odnosov med Vatikanom in Jugoslavijo.

Danes popoldne so na seji sekretariata centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije razpravljali o stikih s komunističnimi partijami sosednih dežel. V razpravi so ugotovili, da se ti stiki zelo ugodno razvijajo in poglabljajo, k čemur so prispevali vidni deleži tudi nekateri obsejni komiteji obmejnih občin.

Najbolj razvito in dejavno je sodelovanje s komunistično partijo Italije v Furlaniji-Juljski krajini in to zaradi enakosti ali podobnosti stališč obeh partij o mnogih problemih mednarodnih odnosov in mednarodnega delavskega gibanja. Ugotovili so tudi večje zavzetosti KPI v deželi za vprašanja slovenske manjšine, kar je med drugim razvidno tudi iz akcij predstavnikov KPI v rimskem parlamentu. Poudarili pa so, da mora biti stališče do manjšine in njenih problemov tako, da bo zajamčilo njeno avtonomnost pri odločanju o lastnih zadevah, v lastnih presojah. Poudarili so nadalje potrebo po razvijanju sodelovanja slovenskih družbeno-političnih organizacij z vsemi političnimi silami sosedne dežele in v tem okviru zlasti s socialistično stranko in tudi s krščansko demokratsko stranko. Na seji so nadalje pohvalno omenili tudi večjo dejavnost v stikih s komunistično partijo Avstrije in madžarsko socialistično delavsko partijo v ustreznih obsejnih območjih. Sledilo so vse dosežane stike nadalje razvijati in poglabljati v obojestransko korist.

POLKOVNIKI SKUŠAJO ZATRETI VSAKRŠNO OPOZICIZO

Nove obsodbe v Atenah proti grškim antifašistom

Hude zaporne kazni za tri pripadnike »protidiktatorske poljedelske fronte«

ATENE, 9. — Atensko vojaško sodišče ne miruje: nit štiriindvajset ur po sramotni obsodbi treh antifašistov na dosmrtno ječo in drugih demokratov na težke zaporne kazni je spet udarilo po treh mladih ljudih, ki so se z nemokratiziranimi sredstvi borili proti zatiranemu in nečloveškemu režimu polkovnikov. 22. letnega C. Nizopolisa so obsodili na 14 let zaporne kazni, 23. letnega Zola Poutosa na deset let, 26. letnega A. Avgheriova pa na štiri leta. Druga dva mlada obtožena so oprostilila. Trojica obsojenih je pripadala protidiktatorski poljedelski fronti, ki je na podležju delala propagando proti režimu. Obtožili so jih, da so ustanovljali »bojne junte«, da so strogovklavje atenske junte.

Mladenec niso dali možnosti, da bi se zagovarjali. Po včerajšnjem dogodku, ko so kar med procesom artileriji nekoga odvetnika, ki je ozval sodnike k objektivnosti, so danes sami obtoženci pozvali branilce, naj ne pridejo na sodišče, da bi jih ne doletela ista usoda. Pred atenskimi sodiščem se je danes začel še drugi proces, tokrat proti štirim osebam, ki jih dolžijo »prevarniškega delovanja«
Pred atenskimi sodiščem se je danes začel še drugi proces, tokrat proti štirim osebam, ki jih dolžijo »prevarniškega delovanja«
Pred atenskimi sodiščem se je danes začel še drugi proces, tokrat proti štirim osebam, ki jih dolžijo »prevarniškega delovanja«

Objavljene podrobnosti sovjetskega načrta o bližnjem vzhodu

LONDON, 9. — Bilten sovjetskega veleposlanstva v Londonu »Sovjetski tedni«
VARŠAVA, 9. — V Varšavi so se danes zaključili razgovori med zahodnonemškimi in poljskimi predstavniki za navezavo odnosov med obema državama na konzularni ravni. Po izjavah zahodnonemškega glasnika so razgovori, ki so se začeli pred dvema dneva, potekali zelo ugodnem vzdušju.

TISKOVNA KONFERENCA OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Slovenska mladina se v Dijaškem domu vzgaja v spoštovanju slovenskih tradicij

Ravnatelj Košuta: «Zadovoljen sem z gojenci, posebno zaradi njih dobrih šolskih uspehov» - V Dijaškem domu je bilo ob koncu leta 83 fantov in deklet - Gojenci se aktivno udeležujejo tudi na prosvetno-kulturnem in športnem področju

«Naša naloga je vzgajati slovensko mladino v zamejstvu v spoštovanju svetlih tradicij slovenskega naroda, v spoštovanju do velikih mož naše kulturne zgodovine, v spoštovanju do tistih borcev, ki so se v narodnoosvobodilnem boju žrtvovali za to, da lahko mi danes prosto govorimo, pišemo in se vzgajamo v slovenskem jeziku tudi tu v zamejstvu, na ozemlju italijanske republike».

ni zadostno za redno vzdrževanje Doma in vodstvo se mora zatekati k raznim dobrotnikom ter se tem potom zahvaljuje vsem, ki so doslej kakorkoli pripomogli s podpiranjem Doma tako z denarnimi prispevki kot z onimi v blagu. Podpora je Dom dobil že trikrat tudi iz javnih sredstev in sicer od pokrajinske uprave.

«Ta naloga prihaja tembolj do izraza letos, ko proslavljamo 25-letnico povojne ustanovitve slovenskih šol na Primorskem. Te šole nam ni nihče daroval, je nadaljeval Košuta, «ni takratni čas, ni upravitelji naših krajev, zahodni zavezniki, še manj pa so nam jih dali nacistični okupatorji, kot skušajo to na žalost danes prikriti nekateri. Šole si je ljudstvo priborilo samo s svojim dvajsetletnim profitaškim odporom, še bolj pa s svojim aktivnim in skoro stotodostnim sodelovanjem v narodnoosvobodilnem boju. Te stvari je treba naši študijarji mladim jasno povedati, da ne bo ostala le pri ohranjenih besedah, ki so bile izrečene na osrednjih šolskih prireditvah».

Povedali smo že, da je bilo letos v zavodu ob zaključku leta 83 otrok, nekateri pa so med letom odpadli. To število je več ali manj stalno v zadnjih sedmih letih in to je tudi jamstvo za uspešno bodočnost našega Dijaškega doma.

Svoja izvajanja je ravnatelj Košuta zaključil z ugotovitvijo, da je vodstvo Doma z gojenci zadovoljno. V domu so disciplinirani, v šoli uspevajo, prav lepo se udeležujejo na raznih področjih in se bopeta po ulicah ali poseba v gostinlah. Zaradi tega stariši tudi finančno skrbijo za vzdrževanje svojih otrok v zavodu. Vendarle to

Jutri zvečer se bo na tržaškem gradu začel mednarodni festival znanstveno-fantastičnega filma. Na Trgu Oberdan že plapolajo zastave vseh sodelujočih držav

JUTRI DOPOLDNE V KOPRU

Slovesno odprtje I. mednarodnega sejma «Primorska razstavlja»

Prisotna podjetja iz vse Primorske in hrvatske Istre - številna udeležba deželnih in italijanskih podjetij - Industrija, obrt, turizem in mednarodno sodelovanje

Jutri dopoldne bodo v Kopru slovesno odprli prvi mednarodni sejem z naslovom «Primorska razstavlja», ki ga organizira poseben odbor Gospodarske zbornice Slovenije v sodelovanju gospodarskih in obrtniških organizacij vseh primorskih krajev in hrvatske Istre. Predsednik sejemске odbora Dominik Dobit in njegov ožji sodelavec so večeraj na posebni tiskovni konferenci seznanili domače in tuje častnike z glavniimi značilnostmi in prve prireditve, na kateri bo nastopilo okoli 40 razstavljavcev, od tega 20 iz Furlanije-Juljske in Karentanske krajine in iz drugih italijanskih dežel. Sejem bo v prisotnosti predstavnikov oblasti, med njimi predsednik Gospodarske zbornice SR Slovenije Leopold Krese.

Stavila svoje najnovejše izdelke z raznih industrijskih področij, italijanski razstavljavci pa bodo prikazali predvsem mehanizacijo za srednje in velike industrijske dejavnosti, in v tem okviru zlasti izdelke, ki jih proizvaja slovenska industrija še ne poznajo oziroma ki jih proizvajajo v neizdatnih količinah. Poleg podjetij iz dežele Furlanije-Juljske krajine se bodo koprskega sejma udeležile zlasti številne gospodarske organizacije iz Padove in Ferrare. Vsi razstavljenci izdelki bodo lahko odkupljeni, saj so domače gospodarske organizacije z velikim čutom za sodelovanje dale iz svojih skladov na razpolago ustrezno količino deviznih sredstev.

ca desne roke ter odrgnin po levi, v nogi, se bo Paoli moral zdraviti od 15. do 20. dni.

Podrl je priletno žensko

Včeraj, nekaj pred 17. uro, je voznik Fiat 500, 67-letni Silvio Goruppi iz Ul. Molino a Veneto, podrl v Ul. Stramare, pri poslojpu št. 123, 79. letno katerino Gazic, ki je prav tedaj prečkala ulico.

Zaradi odrgnin po čelu in manjših kostnih poškodb, so priletno žensko sprejeli na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 20 dneh.

Rahlo trčenje dveh fiatov

Včeraj popoldne je 56-letni Ruggero di Cambia iz Ul. Santi 7 vozil svoj fiat 500 po Ul. Slataper proti Ul. Rossetti. Ko pa je privozil do križišča z Ul. Timeus je trčil v fiat 1100 D, ki ga je iz te ulice privozila 33-letna Gemma Vesnaver por. Medizza iz Ul. Zanella 17.

Pri trčenju se je ranil le šofer manjšega fiata, ki so ga zaradi poškodb po prsnem košu in lažjih kostnih poškodb z rešilnim avtom RK odpeljali v glavno bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v dobrem tednu ob 13.20 sprejeli na kirurško - pljučnem oddelku.

IZJAVA DEŽELNEGA ODBORA MLADINE KD

Mladi krščanske demokracije obsojajo Rumorjev odstop

Pokrajinski odbor PSI je proti krizi - Svetovalci KPI zahtevajo sklicanje občinskih svetov

Deželni odbor krščanskodemokratske mladine obsoja odstop Rumorjeve vlade v Rimu, istočasno obsoja poiskus desnice v svoji stranki in vse ostale desnice, da bi krivdno za novonastalo krizo zavrnila na levo v KD in na PSI. To so ugotovitve izrednega sestanka deželnega aktivna krščanskodemokratskih mladincev, ki so razpravljali o odstopu Rumorja in vlade, ki ji je predsedoval.

● Začetni sporazum so dosegli sindikati z zastopniki vodstev namakalnih konzorcijev. Ustnužen so dobili mesečni pretujem 10.000 lir. Pogajanja se nadaljujejo.

Gojenci dijaškega doma v Gorici v šolskem letu 1969-70

REVILJA IZHAJA ŽE PETO LETO

Bogata vsebina dvojne številke novogoriške revije «Srečanja»

V reviji so članki, ki obravnavajo življenje Slovencev na Primorskem - Veliko prostora posvečenega pisateljem in slikarjem

V kioskih v Novi Gorici je že nekaj dni v prodaji dvojna (23-24) številka novogoriške revije «Srečanja», ki postaja od številke do številke zanimivejša in kvalitetnejša. O intervjuju predsednika jugoslovanskega zveznega izvršnega sveta Mitje Ribičiča smo v našem listu že poročali. Pravzaprav smo intervju, ki ga je imel novinar Marjan Drobež, v celoti objavili, povzel pa je precejšen del italijanskega tiska.

javlja razne zanimive podatke o obrtniki na območju Primorske. «Zelo zanimiv» je prispevek dr. Iva Juvančiča o primorski duhovščini pod Italijo. Področju naše zgodovine so posvečeni članki B. Marušiča o publikacijah ob prslavah stoletnic čitalnic na Primorskem (ko razpravlja o brošuri, ki je v Standeržu izšla lani, prvi avtor, da so v zvezi s seznanom standrežkih žrtv v drugi svetovni vojni »uporabljene termini neopredeljeni, pri tem bi želeli več odločnih besedi), istega B. Marušiča o prosvetnem zborniku Slovenske prosvetne zveze. Ludvik Zorut piše o odkritju plošče jezikoslovcu p. Stanislavu Škrabcu, Rozina Konjedic pa o skladatelju Vinku Vodopivcu.

Na naslovni strani revije je de-talji kipa svetega Nikolaja iz Krstence pri Kanalu. Kip je lesen, bil je napravljen v letih 1360-70, visok je 169 centimetrov. Kip bodo v sklopu razstave «Jugoslovanska umetnost skozi stoletja» prikazali leta 1971 v Grand Palaisu v Parizu.

Omenimo še vrsto drugih zanimivih člankov, ki so našli mesto v zajetni, 76 strani obsegaoci reviji. Marija Rutar piše o običajih na Tolminskem, Emil Smole objavlja nekrológ Gojmiru Antonu Kosu, Janez Mesesnel piše o slikarju Mariju Preglju, Hubert Bergant pa o slikarju Mihi Malešu. Omenimo še Alberta Rejca članek «Tolminski Kozlov rob v lirčni tanci italijanskega pisatelja», članek prof. Janka Pučnika o meteoroloških opazovanjih, članek Cirila, Zupana o Slovincih v Braziliji.

Vsebinska revija je kot vedno zanimiva. Dr. Aleš Bebler piše o antifašističnem borcu Antonu Veličkicu - Matevžu, Branko Marušič pa o mnenju, ki ga je imel Lenin o londonskem paktu iz leta 1915. V reviji najdemo še «Spomine» Josipa Jurca, razmišljanja Edvarda Kocberka z naslovom «Seksus in erot», pesmi Aleksija Pregarca in glas-pesmi o Čapku izpod peresa Lide Bezljaj-Krevelove.

Revijo toplo priporočamo tudi Goricanom na tej strani med ter tudi tržaškemu rojakom. Želimo tudi, da bi uprava premostila finančne težave, o katerih je v reviji govora, da bi tako dobili nov zvezek revije kmalu v roke.

Šolske vesti

Na klasični gimnazijih-liceju s slovenskim učnim jezikom in na višjem učilišču s slovenskim učnim jezikom v Ulci Croce se vsrjšio vsipovanja dijakov za prihodnje šolsko leto v vse razrede zgoraj omenjenih šol. Tiskarstvi sta odprta vsak delavnik od 10. do 12. ure do vključno 22. julija.

Ravnateljstvo Državnega strokovnega zavoda za trgovino s slovenskim učnim jezikom v Gorici, Ul. Seminario 7, sporoča, da se vsrjšio vsipovanje dijakov za prihodnje šolsko leto v vse tri razrede vsak delavnik do vključno 22. julija in sicer od 10. do 12. ure. Priporočamo staršem, da vpislo svoje otroke v tem roku in naj po možnosti ne čakajo zadnjih dni.

Ravnateljstvo Slovenske nižje srednje šole v Gorici, Ul. Randaccio, sporoča, da se vsrjšio vsipovanje dijakov za prihodnje šolsko leto v vse tri razrede vsak delavnik do vključno 22. julija in sicer od 10. do 12. ure. Priporočamo staršem, da vpislo svoje otroke v tem roku in naj po možnosti ne čakajo zadnjih dni.

Izleti

Slovensko pianisko društvo v Gorici priredi 11. in 12. julija izlet na Razor planino in na Škrbno. Informacije je moč dobiti na sedežu SPD, Ul. Malta 2/, tel. 24-95.

Slovensko pianisko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 19. julija enodnevni družinski izlet na Veliko planino in v Kamniško Bistrico. Vpisovanje se vsrjšio na sedežu SPD, Ul. Malta 2, tel. 24-95.

Razna obvestila

V Slovenskem dijaškem domu v Gorici bo tudi letos počitniški tečaj za popravne izpite s pričetkom v sredo, 5. avgusta ob 8.30. Stariši prizadetih otrok se lahko poslužijo za podrobnejšo pojasnila in prijave pri upravi Doma, ki je zainteresiranim na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Na sedežu prosvetnega društva «Oton Zupančič» v Standeržu zbira vsak večer prijave za vpis za šahovski tečaj. Tečaj se bo pričel v kratkem, počeval bo priznani goriški šahist. Na istem sedežu sprejemajo tudi naročila za »prosvetni zbornik«, v katerem je lepe opisano prosvetno delovanje na Primorskem.

Kino

VERDI 17.00-22.00: «7 sponse per 7 fratelli», C. Powell in H. Keel; ameriški kinemaskopski film v barvah.

CORSO 17.20-22.00: «Un caso di coscienza», L. Buzzanca in F. Prevost; italijanski barvni film, mladini pod 18. letom prepovedano.

MODERNISSIMO Zaprtó zaradi počitnice.

VITTORIA 17.15-21.30: «Rangers, attacco ora X», F. Ressei in D. Cuminess; italijansko-španski film v barvah.

CENTRALE Zaprtó zaradi počitnice.

Tržič AZZURRO Zaprtó zaradi počitnice.

EXCELSIOR 17.30-22.00: «L'alibi», V. Gassman in A. Celi; film je v barvah.

PRINCIPE 18.00: «I due seduttori», M. Brando in D. Niven; film je v barvah.

Nova Gorica SOCA «Helga» in Mihajlov, zapadnomorski barvni film - ob 18.15 in 20.15.

SVOBODA (Sempeter) «Arabska princeza», egiptovski barvni film - ob 18.30 in 20.30.

DEZURNI LEKARNI V GORICI V Gorici je danes ves dan in po-noči dežurna lekarna CRISTOFOLLETTI, Travnik, tel. 29-72.

TRŽIČU V Tržiču je danes ves dan in po-noči dežurna lekarna OLIVETTI, Ul. 1. maja 94, tel. 73328.

Tridnevna šagra pri Madonnini

V soboto, nedeljo in ponedeljek bo na nogometnem igrišču pri Madonnini poletna šagra, ki jo prireja posebni občinski odbor iz «Podgorje». Vse tri večere bo na spredu pies, v nedeljo bo tudi tekmovalje v brisolski. Igral bo orkester «I musici».

Davčni seznama na goriški občini

Goriško županstvo javlja, da so do 26. julija na razpolago zainteresiranim na protokolnem uradu dodatni seznama družinskega davka za leto 1969. Dostop do seznamov je možno v jutranjih uradnih urah od 9. do 12.

Premalo zdravnikov v Novi Gorici

Na Primorskem primanjkuje zdravnikov. To ljudje občutijo z dolгим čakanjem po raznih ambulanlah. Problem so diskutirali na sestanku o problemih zdravstva, ki

VČERAJ POZNO POPOLDNE V TRŽIČU

Avto s petimi osebami po trčenju padel v jarek

Le malo je manjkalo, da ni zgrel v plovni kanal - 2-letni otrok hudo ranjen, ostali potniki iz Gorice lažje ranjeni

Avto srednje velikosti s petimi osebami se je večeraj pozno popoldne prevrnil v občestno škarpó ob plovnem kanalu Brancolo in bi se skoraj potopil. Avto je vozil po turistični cesti ob kanalu proti Tržiču, ko mu je na prečnem mostičku presekal pot fiat 600, ki se ni ustavil pri «stopu» in je name-

raval nadaljevati pot proti Strančanu. Prvi avto je vozil karabinjerjski častnik. Ob trčenju je izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je v lo-kalno zavilo proti desni in treščilo v zadnja dela dveh parkiranih avtomobilov, se prevrnilo in padlo v jarek. Ranjenec je iz razbitin avtomobila izvelkel lastnik bližnje restavracije Sergio Nalon, ki jih je pospremlil v tržiško bolnišnico. Najbolj zaskrbljujoče je stanje malega 2-letnega Marca Martinesa, ki se je udaril v glavo. Verjetno si je prebil lobanjo. Oče sinčka Nicoló Martines, star 33 let, mati Laura Hvalic in stara mati Anna Hvalic bodo ozdraveli v 10 dneh. Ne-poškodovan je bil drugi sin. Družina Martines je iz Gorice, Ulica Monte Calvario 12.

Razstave

Na novem sedežu SKGV v Ulci Malta 2 je vsak dan v uradnih urah (8.30 - 12.30 in 16 - 18.30) odprta slikarska razstava goriških slikarjev Jožeta Ceja, Demetrija Ceja, Vladimira Klanjščka in Andreja Košiča. Ljubitelje umetnosti vabimo, da si razstavo ogledajo.

KONČNO VAM LAHKO POSTREZEMO Z ENIM NAJVEČJIM KNJIZNIH DEL, KI OBRAVNAVAJO DOGODKE MED DRUGO SVETOVNO VOJNO:

C. L. SULZBERGER druga svetovna vojna

V NJEJ JE 720 FOTOGRAFIJ (92 v barvah), MED NJIMI JE MNOGO TAKIH, KI SE NISO BILE OBJAVLJENE!

Zajetno, popolno in kar najbolj skrbno zasnovano delo, dragoceno za vse - tiste, ki so doživljali vojne strahote in tiste, ki so bili rojeni po vojni.

Tržaška knjigarna TRST - Ulica sv. Frančiška 20 Tel. 61-792

Pred petdesetimi leti so fašisti zažgali Narodni dom

Kako je to tolmačil prof. Carlo Schiffrer

V ponedeljek bo 50 let, odkar je sredi Trsta zagorel velik požar, ki je uničil naš Narodni dom. Zgodovina tega zločina, ki je bil le eden prvih zločinov, ki so jih fašisti napravili v naših krajih, je znan. Ob 50-letnici tega zločina pa jo bomo vendarle obnovili in sicer tako, kot jo je za beležil sedaj že pokojni tržaški anarhist, zgodovinar prof. Carlo Schiffrer v reviji «Trieste» leta 1963.

Prof. Schiffrer najprej navaja sarnega Mussolinija, ki je ob svojem obisku v Trstu, dve leti pred prihodom fašistov na oblast, ugotovil, da se fašistične organizacije drug od druge ne poznajo, medtem ko so v Juljski krajci «fascisti» prevladovali element krajevne politične stanje. Mussolini izraza celo upanje, da bodo fašisti Juljske krajevne spodbudili nastanek evlekične obnovitvenega gibanja» v vsej deželi. In Schiffrer ugotavlja, da je to Mussolinijevo mnenje ustrezalo enostnosti, kajti nekaj tržaških družin, ki so gravitirale okoli nacionalistične stranke, so že spomladi 1919. leta v organizaciji in pod vodstvom častnikov italijanske vojske organizirale svoje obojene organizacije vojskega značaja. Vrh tega je v prvih dneh aprila nastal tržaški «Il fascio di combattimento», ki je takoj pokazal svojo nasilnost, le nekaj mesecev pozneje pa je D'Annunzio podvign «do skrajnosti» podžgal nacionalistične in patriotične strasti, ki so jih fašisti v svoji silni podpirali. Vendar je tržaški fašizem šele naslednje leto, to je pravi 1920, postal programatično izjavljeno in tedaj so bili njegova tarča sedeli «slovenskih nacionalističnih organizacij», Narodni dom. Po uradni tolmačenju tedanjega tiska ter po pisanju fašističnih zgodovinarjev je bil napad na Narodni dom le odgovor na umor nekaj italijanskih vojakov v spilitkem pristanišču.

«Toda resničnost — pravi dobesedno prof. Schiffrer — je povsem drugačna. Prof. Schiffrer se lotiva tudi uradne verzije dogajanja, svedea verzije kot so jo dali sami fašisti. V zvezi s tem navaja Francesca Giunto, ki je vodil napad na Narodni dom in ki je v reviji «Gerarchia» v septembru 1927 zapisal, da so fašisti že prej odpravili, kako se v vsej deželi Slovani pripravljajo na protinapad». Hkrati je krajevni tisk širil alarmistične vesti o dovedeni nevarnosti, tako da je vladala nemirna psihoza. In prav v tem vzdušju je prišlo do spilitkih dogodkov: 12. julija je bil spilit v nacionalnih zastavah, svedea hrvaških. Dva italijanska podčastnika ki sta stopila na kopno, sta strgala z nekega okna troje no in jo odnesla kot troje no na svojo ladjo. Ta gesta je zbudila pri ljudstvu srd in jugoslovanski enega komisarja, ki je tezaivo uspešno zaščitil druge italijanske vojakov, ki jih je hotelo množica linčati. Tedaj je poveljnik italijanske ladje prišel s čolnom do obale, toda poveljnik žandarmerije mu je prepovedal, da bi se izkrcal, da bi se s tem preprečili nadaljnji neredi. Hkrati mu je zagotovila, da se italijanskim vojakom ne bo nič zgodilo. V tem trenutku je z oboroženega čolna, v katerem je bil poveljnik italijanske ladje, padel strel. En spilitki demonstranti je bil mrtev, več je bilo ranjenih. Jugoslovanski žandarmi na streljanje odgovorili in padla sta dva italijanska vojakov: komandant in en vojak. Kot v vseh podobnih primerih, se je začela preiskava, ki jo je vodil ameriški admiral in preiskava je ugotovila, da je bila krivda za ta hud incident na italijanski strani.

Dogodek v Spilju je izkoristil nacionalistični tisk, ki je odgodkom dal povsem novo verzijo. Tržaški fašisti so organizirali protestno zborovanje 13. julija popolne na Trgu Unità. Tržaški kvester je v zvezi s tem razposlal okrožnico vsem civilnim in vojaškim oblastem. V okrožnici je rekel, da je treba zaščiti hotel Balkan in časopis «Edinos». Zato naj se postavi patrulja karabinerjev pred pročelje Narodnega doma, 60 drugih karabinerjev naj bo v palači železnice, da bi ščitili zadnji del «Balkana», 250 moških pa naj bi bilo pripravljeno pred vojašnico Obovan s posebno nalogo, da zaščiti «Balken». Druge patrulje pa naj bi ščitile jugoslovanski konzulat, tiskarsko «Edinos» itd.

Kvester, ki je predvideval tolikšno zaščito, pa ni smatral za potrebno omejiti protestno manifestacijo na Trgu Unità. Kljub vsemu je poslal njegovega pomočnika čez vse razpoložljive agencije. Na koncu svoje okrožnice kvester priporočila funkcionarjem, naj vplivajo «pomirjevalno» na svoje agente.

Protestno zborovanje, ki so ga fašisti sklicali na Trgu Unità, se je začelo ob 18. uri. Francesco Giunta je pozneje zapisal: «Mesto je bilo z nami in je dobesedno napolnilo velik trg... ter poslušalo naše besede v pobožni zbranosti». Nato je Giunta zaželel, tudi «dogodek», ko je bil nedaleč od občinske palače zaboden kuhar Nini». Seveda je bil to «fašisti», mrtvec pa je bil «Slovani». Giunta pravi, da je tedaj iztrgal nekemu fašistu iz rok zastavo in se pogljal... Sledilo mu je kakih sto oboženih fašistov. In kam se Giunta vodil te svoje fašiste? «Nagom zas je gnil proti četu Balkan...», zaključuje Giunta.

Tudi neki drug zgodovinar — Risola — opisuje tedajni «dogo-

dek» in opisuje odgovor fašistov s požigom Narodnega doma. V «zgodovini», ki jo je napisal Risola, prof. Schiffrer ugotovi naslednjo nedoslednost: Do incidenta pri občinski palači na Trgu Unità je prišlo tedaj, ko se je mudi kuhar hotela Bonavia Nini postavil med skupino delavcev in častnika, ki so ga delavci žalili in ko je eden izmed težakov potegnil nož, ki je zadel kuharja in ne častnika. Tedaj pa je bil častnik potegnil sabljo. Tako piše Risola. Toda leta 1920 ni noben častnik nosil sablje, pa so bili italijanski častniki oboženi le s pistolami.

Skratka prof. Schiffrer ugotavlja, da je bil fašistom, Francescu Giuntu in tistim, ki so bili za njim, potreben mrlič. In žrtve, mrliča, so dobili. In ko je bilo vse pripravljeno, so Giunta na govorniškem odru sporočili, da je vse urejeno. Čeprav Giunta v svojih spominih pravi, da je pozval množico za seboj, proti Balkanu, je res, da o žrtvi, o zabodenem Ninju, mnogi ni spomeli on, pač pa neki drug fašistični kolovodja, medtem ko se je v več strani trga hkrati slišal klic «Nad Balkan!» «Nad Balkan!» Skratka vse govori, da do incidenta pred občinsko palačo ni prišlo spontano, po naključju, pač pa da je bilo vse dobro organizirano.

Nato prof. Schiffrer ponovno citira Francesca Giunto, ki je napad na Narodni dom opisal takole: «Ko prvo jedro fašistov se ni prišlo pred hotel, jih je sprejelo streljanje iz pušk in obmetavanje z ročnimi bombami, pri čemer je padel por. Casciana in smo imeli prve ranjence. Začeti smo morali tedaj z rednim obmetavanjem, vtem ko so skupine naših skušale s improviziranimi katalupli vdreti skozi domo zavarovana okna in vrata. Po približno eni uri se je razvel požar...»

Prof. Carlo Schiffrer nato navaja še z omenjenega Risola, ki je v zvezi s tem zapisal, da je nekdo od fašističnih kolovodjaj krekviral nekaj posod bencina, ki so služile za to, da so zanetili požar. Hkrati Risolo pravi, da so vojaki iz vojašnice Oberdan, katerih naloga je bila, da varujejo Balkan, začeli proti njemu streljati. Na koncu tega opisa prof. Schiffrer ugotavlja, da je nemogoče sprejeti tezo, da je bilo vse, kar se je ti-stega dne zgodilo, nepriljavljeno, ko pa sami fašisti priznavajo, da so prišli oboženi in z vsem, kar je potrebno, da bi Narodni dom zažgali.

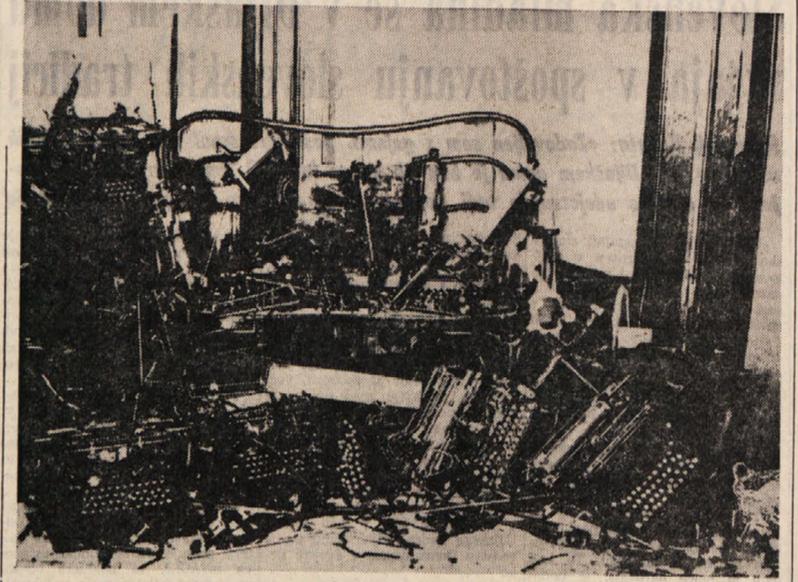
Prof. Carlo Schiffrer svojo kroniko požiga Narodnega doma zaključuje nekako takole:

«To, kar je gotovo, je to, da je provokacija privedla do tega, da je sprejela stanje, na katero je bil pripravljen kvester: vojaki, ki so bili pripravljeno z orožjem in rokami v naspoti stoječi vojašnici, so sicer stopili iz vojašnice, vendar ne za to, da bi branili palačo in hotel (Narodni dom in hotel «Balkan», op. ur.), nasprotno, na povelje svojih častnikov so odprli ogenj iz svojih strojnih proti njej in s tem pomagali akciji fašističnih top. In niti v tej zvezi kritični fazi ni prišlo iz notranjosti palače do izjavljanja ali kakršnega koli naka volje po samoobrambi. Karabinjerji in policijski agenti pa so se s svoje strani, po provokaciji, ki da je prišla iz palače, omejili na to, da so zaščitili in skušali rešiti osebe hotela ter nekaj njegovih prestrašenih gostov. To je skupina ponorelih ljudi, ki se je zadrževala v notranjih sobah, skupina, ki so jo, po pisanju Risola, presenetili sami fašisti, ki so jo izročili karabinerjem, za ugotavljanje odgovornosti za metanje ročnih bomb. Toda ni ga podatka, ki bi pričal, da bi bili koga osumili za to provokatorstvo 1 miliona elektronvoltov.

Kasneje je Livingston sodeloval pri gradnji novih pospeševalnikov, ki so bili vedno večji in so jih gradili v Zdrženih državah. Sedaj ima Livingston 65 let in je pomočnik ravnatelja NAL. Začetni pospeševalnik pa se je razresel v stroji, katerega največji člen dosega že 2 kilometra premera. Pospeševalnik v Batavii bo dosegel hitrost 500 milijard elektronvoltov. Sestavljen je iz več delov. V generatorju proizvajajo vodikovsko — plinovo mešanico, kateri dosega 200 milijonov elektronvoltov v ravni cevi, ki jo imenujejo line in je dolga 150 metrov. Iz te cevi grede protoni v pomožni člen pospeševalnika s premerom 150 centimetrov, kjer doseže energija protonov 10 milijard elektronvoltov. Ko protone usmerijo v glavni člen, ki je dolg 6 km, dobijo delci od vsakega kroženju električni «sunek». V tem členu sta dve vrsti magnetov. Pri vsaki vrsti magnetov, da se v členu vrtili, drugi pa obratno smer v členu v debelini sviničnika. Ponavljajo se električni «suneki» pa pospešijo hitrost protonov na 500 milijard elektronvoltov.

«Mete ožjih izrezov krajev z Repentbara, iz Milj, Rocola in z Montebella so trdno grajene. Ne glede na to njihovo topot pa jim ne manjka nekakšne trpkosti lepote odčarane resničnosti. Od to njegovo dajanje prednosti tihožijem s sončnicami. Kajti le-te so zanj, s svojo preležano zlaturnene krone čestnih listov okoli gostega kolobarja se, le primer vztrajnosti v borbi nadaljevanja in ohranjanja vrst.

MILKO BAMBIC

Razdejanje, kakršno so napravili fašisti v raznih prostorih Narodnega doma

VTEM KO SE EVROPA ŠELE POGAJA O KRAJU PROTOSINHROTRONA V Batavii pri Chicagu gradijo največji jedrski pospeševalnik

Premier obrača ali člena bo znašal 2 km - 500 milijard elektronvoltov Dograjen bo v prvi polovici prihodnjega leta

Že od leta 1963 potekajo pogajanja za evropski protosinhratron, dostaj pa še ni bilo nič storjenega za to, da bi začeli z delom; medtem so v Batavii pri Chicagu že začeli graditi pospeševalnik, ki je doslej največji na svetu.

Za evropski protosinhratron se Italija, Francija, Zahodna Nemčija, Avstrija, Belgija in Švica pogajajo pod pokroviteljstvom evropske organizacije za jedrske raziskave CERN. Doslej so se med pogajanja pojavile mnoge ovire, od katerih je največja nastopila januarja, ko je šlo za izbiranje kraja, v katerem naj bi pospeševalnik nastal. Do zastoja je prišlo, ko je Nemčija postavila pogoj za svoje sodelovanje z izbiro kraja Dreislihen. V teh dneh se je situacija nekoliko omilila, ker je svet CERN predlagal, da bi začeli v Ženevi graditi manjši člen pospeševalnika; s tem se bodo celotni stroški zmanjšali za polovico, ker ne bo več treba na novo graditi vseh infrastrukturnih členov, ki bi bil zgrajen že leta 1975 in naj bi stal 166 milijard namesto predvidenih 300 milijard dolarjev.

Ameriška komisija za jedrsko energijo je v sodelovanju s petdesetimi univerzami začela graditi 50 km od Chicaga v kraju Batavia največji jedrski pospeševalnik na svetu. Sestavljen bo iz velikega podzemeljskega člena s premerom 2 km, v katerem bodo pospešili hitrost protonov, delcev atomskega jedra s pozitivnim nabojem do 99,999 odst. hitrosti svetlobe, ki znaša 300.000 km na sekundo.

Ogromni stroji, ki ga bo zgradil National Accelerator Laboratory (NAL), bo nosil ime Enrica Fermija in bo dograjen že v prvi polovici leta 1971. To pomeni, da bodo ameriški fiziki stroji dogradili po letu pred predvidevanje, večje svojih častnikov so odprli ogenj iz svojih strojnih proti njej in s tem pomagali akciji fašističnih top. In niti v tej zvezi kritični fazi ni prišlo iz notranjosti palače do izjavljanja ali kakršnega koli naka volje po samoobrambi. Karabinjerji in policijski agenti pa so se s svoje strani, po provokaciji, ki da je prišla iz palače, omejili na to, da so zaščitili in skušali rešiti osebe hotela ter nekaj njegovih prestrašenih gostov. To je skupina ponorelih ljudi, ki se je zadrževala v notranjih sobah, skupina, ki so jo, po pisanju Risola, presenetili sami fašisti, ki so jo izročili karabinerjem, za ugotavljanje odgovornosti za metanje ročnih bomb. Toda ni ga podatka, ki bi pričal, da bi bili koga osumili za to provokatorstvo 1 miliona elektronvoltov.

«Mete ožjih izrezov krajev z Repentbara, iz Milj, Rocola in z Montebella so trdno grajene. Ne glede na to njihovo topot pa jim ne manjka nekakšne trpkosti lepote odčarane resničnosti. Od to njegovo dajanje prednosti tihožijem s sončnicami. Kajti le-te so zanj, s svojo preležano zlaturnene krone čestnih listov okoli gostega kolobarja se, le primer vztrajnosti v borbi nadaljevanja in ohranjanja vrst.

«Mete ožjih izrezov krajev z Repentbara, iz Milj, Rocola in z Montebella so trdno grajene. Ne glede na to njihovo topot pa jim ne manjka nekakšne trpkosti lepote odčarane resničnosti. Od to njegovo dajanje prednosti tihožijem s sončnicami. Kajti le-te so zanj, s svojo preležano zlaturnene krone čestnih listov okoli gostega kolobarja se, le primer vztrajnosti v borbi nadaljevanja in ohranjanja vrst.

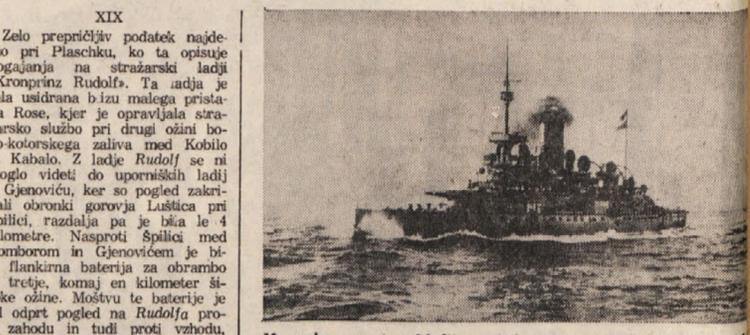
«Mete ožjih izrezov krajev z Repentbara, iz Milj, Rocola in z Montebella so trdno grajene. Ne glede na to njihovo topot pa jim ne manjka nekakšne trpkosti lepote odčarane resničnosti. Od to njegovo dajanje prednosti tihožijem s sončnicami. Kajti le-te so zanj, s svojo preležano zlaturnene krone čestnih listov okoli gostega kolobarja se, le primer vztrajnosti v borbi nadaljevanja in ohranjanja vrst.

MILKO BAMBIC

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V poslovnih zadevah bo dan bolj nepomemben. Ne računajte z razumevanjem okolice. BIK (od 21.4. do 20.5.) V težavnih vodah boste zaplavali. Pojemajoča ljubezen bo do spet razživela. DVOROČKA (od 21.5. do 22.6.) Odlučne priložnosti, kljub temu je posebnega. Bodite bolj nepristranski. RAK (od 23.6. do 22.7.) Nevarne so za vas današnje dopoldanske ure. Preveč se ženete. To škoduje vašemu razpoloženju. LEV (od 23.7. do 22.8.) V poslovnih odnosih so možne spremembe. Preveč se vsiljujete, da bi bili simpatici. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Premalo ste psiholog, kar vam škoduje. V družini se bo spor usel.

Rafael Perhau: Delež Slovencev pri uporu mornarjev v Boki Kotorski leta 1918

«Monarch» — ena izmed ladij avstrirske vojne mornarice v Boki Kotorski

Zelo prepričljiv podatek najdemo pri Plaschku, ko ta opisuje dogajanja na strazarski ladji «Kronprinz Rudolf». Ta adaja je bila usidrana bizu malega pristanišča Rose, kjer je opravljala strazarsko službo pri drugi ožini bokokotorskega zaliva med Kobilu in Kabela. Z ladje Rudolf se ni moglo videti do uporniških ladij v Gjenovici, ker so pogled zakrivali obronki gorovja Lučista pri Spilici, razdalja pa je bila le 4 kilometre. Nasproti Spilici med Komborom in Gjenovicoem je bila flankirna baterija za obrambo te tretje, komaj en kilometre široke ožine. Moštva te baterije je bil odprt pogled na Rudolfja proti zahodu in tudi proti vzhodu, kjer so bile uporniške ladje. «Kot prvi je štabi vodnik Böse, vodja flankirne baterije Gjenovici sporočil Rudolfju dne 1. februarja okrog 12.30 ure, da vlada na križarkah hrup (Krawall), ter da je Georg oddal 4 slepe strele» (Plaschka str. 117). To sporočilo, ki je predano skoraj neposredno po dogodku, zgovorno pričja, da so bili izstreljeni ob začetku upora — ne za sam začetek — štirje topovski strelci. Komandant Georga in drugih vojaških ladij — razen Tb 66 — ne omenjajo topovskih strelcev. Iz opisanih izjav ob člankov in poročila ni izhaja, da je počelo v začetku upora za sedaj še nedoločeno število topovskih strelcev, najbolj verjetno 4. Komandant Georga ni omenil streljanja, ker se mu morda ni zdelo važno to omenjati, morda je pa to tudi namerno prezeli, da bi zmanjšal dramatičnost dogodkov. Znano je namreč, da so komandanti v svojih poročilih marsikaj zamočali, kar je bilo za njih negativno. To nam dokazuje tudi primer komandanta Orjena, kap. fregate Milinkovića, ki se je skupaj z vsem štabom izkrcal in prepustil rusilec mornarjem, za kar je imel kasneje hude posledice, v svojem poročilu pa je ta zelo pomembni dogodek enostavno zamočal. (Plaschka stran 116).

Medtem ko je prvi del zapiska mornarja Benzia glede pričevanja Schweyerja in Gorske točen — tudi sodišče je v svoji obrazložitvi osebo to pričevanje omenilo — je drugi del zapiska, kjer se govori, da je Udjur izjavil pred naglim sodiščem, da je sam streljal na Zippererja in da hoče dati svoje izjave brez stvarne podlage. V obrazložitvi osebe ni nikjer nobene besede o temi, In končno tudi sam Udjur, ki je po drugi svetovni vojni podoben opis o uporu zgodovinarju dr. Culinoviću kar na desetih straneh (Culinović str. 252—261), je v tem opisu posvetoval dogodkom pred naglim sodiščem samo nas ednje stavke: «Pred sodiščem sem si prizadeval biti čim krajsi in pomagati svojim tovarišem kolikor je bilo mogoče. Opisal sem dogajanja na Georgu in delovanje centralnega komiteja mornarjev. Omenil sem, da nismo delali oficirjem nikolišnih težav, kar po zadeva rane, ki so jih dobili Zipperer in Majer, da ni boje nihi krivi (v originalu: navodno niti niti krivi), ker je bila tedaj splošna zmeda in preplah (zmeda) in je lahko mogoče, da sta bila oba slučajno ranjena.» (Culinović, str. 260).

Če bi bil pred naglim sodiščem potek obravnave tak, kakor ga opisuje Benzia, bi to Udjur svoj izjavi Culinoviću prav gotovo omenil, saj to ni bila posebnanska in majhna stvar, to bi bilo, končno, za Udjurja pošteno, kar bi bil prav gotovo v njegovem opisu omenil. V Arh. vjeshniku I-1958 na strani 240 je objavljeno pismo branilcev dr. Mitrčevića, dr. Gjurgjevića, Firšta in Moora naslednje na komando Boko Kotorske, kjer med drugim piše, da je «moral branilec dr. Gjurgjević odločiti branilstvo za obtožbeno Udjura, ker se je v kasnejšem poteku sodiške obravnave javilo nasprotje interesov (Interessenkonflik) med Udjurjem in Štorgorcem.» Udjur pa ni omenil o nasprotju interesov v svoji izjavi. Tudi Štorgorci navaja, da je prišlo med sojenjem do nekakega spora med Udjurjem in Štorgorcem v zvezi s streljanjem na Zippererja, toda iz zapisnika, ki je v splošnem nezanesljiv, se ne da ugotoviti kaj je bilo med njima sporno. (Štorgorci, str. 321, op. 728).

Tu imamo še Žukovko pripovedovanje, kar naj se sicer v duhu Forečičeve izjave, ki jih objavljamo v nadaljevanju, sprejme s pridržkom. Žukovka pravi, da je Štorgorci ob razglasitvi obsojbe pretresljivo vzkliznil Udjur, Udjur što si ni učinio, kar dokazuje, da sta si moral biti navzkriž. In, končno, tudi sama obrazložitev osebe naglega sodišča nam pove, da je sodišče obsojlo Štorgorica na smrt zaradi tega, ker je uporabljal orožje proti staršini in dodaja čer so pa bili istočasno oddani tudi drugi strelci, se ni moglo ugotoviti, da je prav Štorgorci strel zadel Zippererja. In prav zaradi tega ker se ni vedelo, čigav strel je zadel Zippererja, so bili kasneje obtoženi zaradi streljanja na Zippererja — poleg Udjura — tudi mornarji Tadić, Lelas, Knežević in Vidak (Arh. vjeshnik IX-1967, str. 40, 41). Torej šest mornarjev je streljalo na Zippererja. Čigav strel je zadel ni ugotovljeno. Na smrt obsojen je bil skoraj gotovo nedolžni Štorgorci.

O izjavah, ki jih dajejo udeleženci mnogo let po dogodkih

Ko je bil upor mornarjev še nekoliko desetletij za nami, so nekateri udeleženci začeli dajati o uporu take izjave, ki so bile daleč od resnice in to z namenom, da bi povečali svoje ali svojih znanecv vloge pri uporu. Danes, ko opisujemo te dogodke, se moramo opreti le na uradne listine oz. knjige, ki so svoje višje črpalce iz teh listin. Zgodovinarji so o tem že sprepravili. Tako piše Dinko Forečič (Bogdan Krizman «Novi dokumenti o pobuni mornara v Boki Kotorski IX-1956, broj 1—4, stran 166 do 170), ki omenja Culinovićevo knjigo «1918 na Jadranu». Forečič v začetku hvali tud prof. Culinovića, v zvezi z anekdoto, ki jo je napravil med udeleženci v pira, na to pa opozarja — po mišljenju B. Krizmana — popolno neupravičeno, da bi se moral ločiti analize rezultatov teh anket »večjo opreznostjo in akribijo (akribija — točnost, skrbnost). Forečič opozarja na velik časovni presedelek od dogodkov do anketiranja, ter na dejstvo, da dajejo sedaj anketiranci svoje izjave v popolno spremenjenih pogojih političnega in družbenega življenja pri nas. V tridesetih letih (anketiranje je bilo leta 1950) se je lahko marsikaj pozabilo, marsikaj izkrivilo, posebno še, ker se sedaj dajejo izjave v ugodnih pogojih, ki je hvalježno poudarjati svojo vlogo v dnevi upora in pripisovati pokretu tudi take revolucionarne težnje, katerih tedaj ni bilo ali pa so bile le teze meglene in slabo izražene. Forečič analizira te izjave in citira kot primer izjavo Šime Udjura, ki je pri anketiranju izjavil: «Mi smo dejansko želeli socialistično revolucijo, katero bi kot prvi navjeli in jo začeli v orig.: «koj bi dali prvi znak i otpočeli jes»».

OSNOVNA ŠOLA CERKNO SPOMENIK NOB 1944-27.1-1972

BIVSI PARTIZANI, AKTIVISTI, VSI DEMOKRATICNI SLOVENCINI IN ITALJANI! — Prispevajte v sklad za izgradnjo šole-spomenika NOB v Cerknem! Prispevki se v Trstu nabirajo: v uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6/11, na sedežu Slovenskega prosvetnega zveze, Ul. Geppa 9/11, na sedežu Kmečke zveze, Ul. Geppa 9, pritličje. V Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20 in na sedežih prosvetnih društev, članjenjiv in Slovenski prosvetni zvezi. V Gorici se nabirajo prispevki na sedežu SPZ, Ul. Ascoli 1 in na sedežih vseh prosvetnih društev na Gorickem.

Radio Velebit PETEK, 10. JULIJA 1970

TRST 15 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Porodila; 7.30 Jutrjana glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Pianist Intra; 12.10 Izlet za konec tedna; 12.20 Za vsakogar; 17.00 Kvartet Ferrara; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.30 Sodobni italijanski skladatelji; 18.45 Južnoameriški motivi; 19.10 Pravi in krivo; 19.20 Izbrali smo za vas; 19.45 «Berl, berl, rožmarin zeleni»; 20.00 Šport; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.50 Jazz; 22.05 Zabavna glasba.

TRST 12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Program za mladino; 15.30 Radijska priredba.

KOPER 7.30, 7.45, 8.30, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 20.15, 20.30 Porodila; 7.15 Jutrjana glasba; 8.40 Vesela glasba; 9.15 20.000 lir za vaš program; 10.30 Parada plošč; 10.45 Ploščne Play Time; 11.00 Clan Cestovno; 11.15 Ploščni Ariston; 11.45 Ploščne Ricordi; 12.00, 12.45 Glasba po željah; 14.05 Aktualnosti; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 15.00 Spored Rizzoli; 15.15 Uspehi moških; 16.00 Prenos RL; 17.20 Mladi izvajalci; 17.45 Kulturna panorama; 18.10 Glasbena medigra; 18.30 Simfonični koncert; 20.00 Ansambl Privšek; 20.30 Prenos RL; 23.35 Violinist Igor Ozim.

SLOVENIJA 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 20.30 Porodila; 8.15 Informa-

KOLESTARSTVO «TOUR DE FRANCE»

Veselite v italijanskem taboru: Primo Morini nepričakovano prvi

Prednost Merckxa je ostala v bistvu neokrnjena Wagtmans se je prebil na četrto mesto skupne lestvice

GAP, 9. — V italijanskem taboru je bilo danes mnogo veselja. Po slabih vesteh iz prejšnjih dni je bila današnja etapa za italijanske barve zopet bolj vedra, saj je Primo Mori povsem nepričakovano prabil Italiji že četrto zmago. Zjutraj je v zelo soprotnem vremenu krenilo na pot 190 preostalih kolesarjev. Nebo je bilo oblačno in ni obetalo v tej drugi, težki alpski etapi nič dobrega. Prvi so prešli v napad Španci, toda po 25 km je bila vsa skupina vozačev zopet enotna. Oca se je znašel v težavah in njegov zaostanek je kmalu narasel na skoraj šest minut. Vožnja je bila razmeroma počasna in tekmovalci so le zložno napredovali proti cilju. Več sunkov v ospredje je

- 10. Martin Van Den Bossche (Bel.) 13'58"
11. Lucien Van Impe (Bel.) 14'01"
12. Luis Zubero (Sp.) 14'18"
13. Lucien Aimar (Fr.) 15'17"
14. Antoine Houbrechts (Bel.) 16'
15. Raymond Delise (Fr.) 16'16"
16. Franco Balmamion (It.) 17'38"

NOGOMET V Italiji je v polnem teku svetovno nogometno prvenstvo za ženske. Domačinke so se že uvrstile v polfinale s tem, da so premagale Švice. Izid je bil 2:1 v korist Italije. Moramo tudi reči, da je na tekamah pristočno veliko gledalcev, ki z zanimanjem sledijo potekom svojih ljubljank. Tako je na primer v Salernu, kjer igrajo italijanske nogometiške, prisostvovalo tekmi proti Švicarкам kar 10.000 gledalcev. Italijani, ki so pač bili vedno občudovalci lepih deklet in poleg tega tudi veliki ljubitelji nogometa, so zdaj prišli na svoj račun. Nekaj manj zanimanja kažejo v srednji Italiji, v Bologni, kjer je srečanje med Dansko in Zah. Nemčijo prisostvovalo le 3.000 gledalcev, kar je vsekakor precej, če pomislimo na vročino zadnjih dni. Dvojbo so osvojile Danke z visokim izidom 6:1. Nemke so prišle na to prvenstvo namreč namesto Čehinj, ki niso dobile vizuma in so do sedaj zbrale nekaj visokih porazov. Še nekaj dni pottrjenja, pa bomo izvedeli, kdo se bo ponašal z naslovom svetovnega prvaka v ženskem nogometu.

OBVESTILO Atleti «Slovenske mladine» imajo redne treninge vsak dan, razen sobote in nedelje, od 17. ure dalje, in sicer na občinskem stadionu «Grezar» v Trstu.

BOKS Bossi svetovni prvak srednje junior kategorije

MONZA, 9. — Italijan Carmelo Bossi je osvojil naslov svetovnega prvaka. Njegov nasprotnik, Amerikaneць Freddie Little, je moral predati srečanje po točkah v 15 krojih.

Clay spet v težavah

CHARLESTON, 9. — Cassius Clay, ki bi se moral danes zvečer boriti z dvema obetajočima boksarjema je odpovedal svoje sodelovanje. Ker so občinske oblasti odrele uporabo dvorane «Bounty hall». To je njegovemu mnenju diskriminacija v njegovo škodo in se je zato raje vrnil v New York.

O odličnosti charlestonskih oblasti je rekel, da je pričakoval nekaj takega in da mu je žal samo za mlade črnce, katerim bi moral iti izkupati srečanja. Z denarjem naj bi kupili rokavice in druge potrebščine.

TENIS Južne Afrike ne bodo izključili

PARIZ, 9. — Vsakoletni kongres FILT je danes zavrnil s 172 glasovi proti 56 predlog Madžarske, ki je zahtevala, da izključijo iz te organizacije Južno Afriko, zaradi politike rasne diskriminacije, ki jo izvaja. Do tako visokega števila nasprotnih glasov je prišlo zaradi pisma, ki ga je poslal kongresu predsednik narodne teniške zveze Južne Afrike Rav Ngkobo. Zveza predstavlja 16000 črnih teniških igralcev in njen predsednik je izjavil, da bi se morebitna izključitev J. Afrike iz FILT negativno odražala na delovanje te zveze, ki je sedaj priznana od južnoafriških oblasti.

Kongres je tudi odločil, da bodo poskusili za leto dni nov način točkovanja, ki ga so predložili Američani. Glavna novost je v tem, da ko bodo prišli igralci do stanja 6:6 ne bodo mogli odigrati več kot 10 točk. Druga novost bo uporaba prav tako za eno leto žog rumene barve. V FILT so sprejeli tudi Formzo. Kot zadeva še moške bodo lahko tekmovali kot amaterji tudi ženske, ki niso podpisale nove pogodbe s profesionalnimi klubi.

Ob koncu se je tudi izvedelo, da organizacijski komite prihodnjih olimpijskih iger ni izbral tenisa kot demonstrativni sport.

NA KONGRESU FILT V PARIZU KOŠARKA NA GRETI Danes tri tekme openskega Poleta

V vseh treh srečanjih (minibasket, dekleta in naraščajniki) bo Poletov nasprotnik Mivar

SD Polet bo danes na Greti odigralo tri prijateljske košarkarske tekme z Mivarjem.

Minibasket ob 17. uri Najprej se bodo pomerili najmlajši igralci minibasketa. Tekma se bo začela ob 17. uri in bo za openske igralce zelo koristna, saj se bodo od današnjih nasprotnikov marsikaj naučili. Mivar namreč sodi med najmočnejše ekipe minibasketa v Trstu, kar je tudi potrjeno pred kratkim na Borovnem turnirju minibasketa za «Pokal Bora». Tudi dan je namreč Mivar brez težav osvojil prvo mesto in je v finalni tekmi premagal prav Polet. Openci bodo nastopili z naslednjo postavo: Valter Sosić, Mauro Bogatec, Robi Gorup, Egon Malalan, Vinko Kalin, Igor Malalan, Marko Sosić, Pavel Ferluga in Ivo Sosić.

Dekleta ob 18. uri Zanimivo bi moralo biti tudi srečanje med ženskim naraščajniškim ekipama. Polet se namreč vstopno pripravila na prihodnje prvenstvo in je v zadnjem času napravila velik napredek. Ker večini igralk manjka izkušnost, so take prijateljske tekme izredno važne. Verjetna Poletova postava: Kristina Baldassi, Mira Kraus, Lilijana Fućka, Tanja Malalan, Nadja Ambrožič, Irena Sosić, Nataša Smotlak, Rosana Sosić, Morana in Vesna Taučer, Dragica Hrovatin.

Naraščajniki ob 19. uri V zadnji tekmi dneva se bosta pomerili naraščajniški peterki. Prejšnjo nedeljo so poletovci premagali svoje devinske nasprotnike, čeprav je z dvema točkama razlike. Igralci Mivarja se bodo gotovo skušali maščevati za poraz in bodo dali vse od sebe, da bodo lahko ugotovili naše košarkarje. Poleg tega bo Mivar nastopil na domačem igrišču, kar je seveda precejšnje važnosti. Tekma bo vsekakor zanimiva in napeta.

Trener Tavčar pa bo poslal na igrišče naslednjo postavo: Adrian Sosić, Edi Daneu, Egon Guštin, Robi Gantar, Edi Kraus, Miloš Jugović, Borut Deško, Jani Sosić.

Tekmami bo seveda prisostvoval tudi prof. Pavlovič, ki te dni vodi tečaj openskih košarkarjev.

Eddy Merckx, nekronani «kralj» kolesarskega športa

Merckx s svojimi pomagači skrbrno zadržal. Pri 110. km pa je ušel Primo Mori. Merckx je preluknjal zračnico in Italijan je izkoristil dejstvo, da ga ni nihče ostreje zastavoval, ter se je oddaljil od glavnine. Pri 130. km je imel Mori že skoraj tri minute naskoka. V ozadju se je na čelu glavnine položil sicer stalno menjaval, toda prednost Morija je ostala v bistvu ves čas nespremenjena. 20 km pred ciljem se je ponjugal za njim Wagtmans, ki ga pa ni mogel več ujeti. Merckx je privedel z manjšo skupino, ki si je med seboj razdelila mesta od tretjega do šestega.

- 1. Primo Mori, ki je prevozil 187 km dolgo pot Grenoble - Gap v 5:52'16" s povprečno hitrostjo 31,940 km na uro.
2. Riny Wagtmans (Hol.) 5:53'33"
3. Walter Godefroot (Bel.) 5:54'46"
4. Eddy Merckx (Bel.)
5. Luis Zubero (Sp.)
6. Lucien Van Impe (Bel.)
7. Alain Vasseur (Fr.) 5:55'24"
8. Pierre Gautier (Fr.)
9. Lucien Aimar (Fr.)
10. Franco Mori (It.)
11. Evert Dolman (Hol.)
12. Walter Ricci (Fr.)
13. Tony Houbrechts (Bel.)
14. Guerrino Tosello (It.)
15. Johnny Schleck (Luks.)

- Skupna lestvica:
1. Eddy Merckx (Bel.) 65:45'51"
2. Joop Zoetemelk (Hol.) 6:39" zaostanaka
3. Gosta Pettersson (Sve.) 10'42"
4. Marinus Wagtmans (Hol.) 11'08"
5. Herman Van Springel (Bel.) 12'07"
6. Raymond Poulidor (Fr.) 12'35"
7. Italo Zilioli (It.) 12'53"
8. Francisco Galdos (Sp.) 13'36"
9. Georges Pintens (Bel.) 13'55"

ODBOJKA V PRIČAKOVANJU NOVEGA PRVENSTVA

Borovim odbojkarjem se obeta bogata in pestra sezona 1971

Žensko ekipo bo prevzel prof. Drasić - Skrb za najmlajše - Prvi treningi že ta teden - Mednarodni turnirji

Čeprav je nastopil čas počitnic in so skoraj vsa naša igrišča zamrznjena, razna naša športna društva že pripravljajo načrte za prihodnje tekmovalno sezono. Zategadelj se je pretekli teden sestalo tehnično vodstvo odbojkarjskega SZ Bor. Obravnavali so vsa problematika, ki - glede na velikost sekcije in s tem tudi na tekmovalne obveznosti združenja - ni majhna.

Pa pričujemo najprej z glavno novostjo. Dosedanega trenerja prve ženske šesterke, Furlaniča, je zamenjal prof. Drasić. Prvo moško ekipo in začetnike bo še naprej treniral prof. Veljak. Vodstvo najmlajše ženske ekipe, ki je letos dosegla zavirljivo dobre rezultate, pa bo še naprej vodila, po dobro začetki prof. Pavličičeva. Tem trem našim prizanim poznavalcem in strokovnjakom odbojke, bosta prisločila na pomoč še tajnik združenja Šušteršič in Furlanič. Delo referenta pa bo za moške še naprej tako uspešno opravljal Volko Mijat (upajmo, da mu bo delo to dopuščalo) in Damjan Pertot pri dekletih.

Soglasno je bilo sprejeto in tudi poudarjeno, da bo treba bolj načrtno skrbeti za naraščaj tako pri dekletih kot pri fantih, ker je to edina in obenem pravilna pot, če hočemo z zaupanjem zreti v bodočnost. Tako bodo že ta teden začeli z vadbo najmlajši, ki so se že prijavili v novoustanovljeno ekipo, katero bo vodil prof. Veljak. Kar se

tiče skrbi za nove, mlade moke, moramo priznati, da je košarkarski odsek, ki je precej mlajši, Borove odbojkarje v vseh pogledih precej prehitel.

Društveno vodstvo je tudi ugotovilo, da sedanja ženska in moška ekipa nista dali tistih rezultatov, ki bi jih sicer lahko. Zato je treba poskrbeti za skrbne, načrtno in neprekinjeno priprave, kar bo seveda zahtevalo določene žrtve od vseh. Tako naj bi fantje in dekleta začeli z rednimi kondicijskimi pripravami že ta teden. Fantje bodo trenirali (če jim bo le čas dopuščal) tri do štirikrat tedensko, dekleta pa vsaj trikrat. Kot vsako leto pa bo verjetno tudi letos precejšnja težava z redno vadbo jeseni in pozimi v telovadnici. Treba si bo prav kmalu zagotoviti druge telovadnice, kajti dvorana stadiona «I. maj» mora služiti tudi potrebam vseh ostalih slovenskih društev.

Glede denarnih izdatkov je danes še težko napovedati, koliko bo Bor stala tekmovalna sezona 1970-71. Prvenstvene obveznosti bodo nekoliko večje kot v preteklem letu, toda prihodnja sezona mora nujno vsebovati tudi dva kakovostna mednarodna turnirja. Moški naj bi pomegnili svoje moči in sposobnosti na mednarodnem turnirju pred začetkom prvenstva, septembra meseca. Načelno je bilo sklenjeno, naj bi na tem turnirju nastopili tržaški prvotligaš Triesteva, Kvarner z Reke in še kakšna šesterka iz češkoslovaške ali kakšne druge države.

Podoben nastop bodo morale opraviti tudi odbojkarice decembra. Katero šesterko bodo nastopile na tem turnirju bo odločeno kasneje, glede na razpoložljivost posameznih ekip, kajti ob tem času so mnoga prvenstva že v polnem teku.

Tako se nam verjetno obeta bogata in pestra odbojkarjska sezona pri Boru. Vse te skrbne in načrtno priprave pa bodo bržkone prinesle društvu še boljše rezultate, ki v preteklosti. Nobenega presežčenja ne bi smelo tudi predstavljati dejstvo, če bi Borovi fantje v sezoni 1971-72 nastopali v družbi najboljših italijanskih šesterk. To

ODBOJKA Italijani optimisti za svetovno prvenstvo

FIRENCE, 9. — V zvezi z žrebanjem za svetovno odbojkarjsko prvenstvo, ki bo letos v Sofiji, so članikarji zastavili predsedniku Italijanske odbojkarjske zveze, Gianoziju, nekaj vprašanj. Odgovoril je takole: «Sreča nam je bila tokrat pri žrebu naklonjena. V naši skupini igra namreč najšibkejša nosilka skupine med vsemi, Jugoslavija. Pa tudi nekatere ostale ekipe te skupine ne predstavljajo za nas prevelike nevarnosti (ZDA, Brazilija, Madžarska). Če bodo «azurri» izpolnili obete, ki so po zadnjih

bi bil sicer velik kakovosten skok, za katerega pa so naši fantje povsem sposobni.

G. F.

Italijansko nogometno prvenstvo poleti počiva. Nogometaši imajo pol-druhi mesec počitnic in ta čas preživijo pri svojih družinah, v letošnjih v drugi. Na sliki vidimo znanega italijanskega nogometaša Rivero, ki preživlja svoje počitnice v Versaliji. Čez dan se kopa, zvečer pa se ne izgiba prijateljski družbi. Fotograf ga je ujel v objektiv v nočnem lokalni med plesom z lepo manekenko Mariolino Carreni

ODBOJKA Mladost iz Doberdoba 8 golov v dveh tekmah

Doberdobe so premagali tudi lanskega zmagovalca tega turnirja

Tudi letos se je že pričel nočni nogometni turnir v Ronkah, ki ga organizira ACLL Udeležila se ga je tudi doberdobska sedmerica, pod imenom gostilne Peric. V prvem srečanju so Doberdobe gladko odpravili lanske prvake tega turnirja, Zinetti Sport, z rezultatom 3:1. Gole so dosegli: Marson, Blazon in S. Suligoj.

V drugem srečanju, ki so ga odigrali 3. t.m., so ponovno visoko zmagnali nad «Largo Isonzo» z rezultatom 5:0 (1:0). Doberdobska sedmerica je nastopila v sledeči postavi: Konič, Suligoj, Petras, Blazon, Dužman, Marson in Ferfolja.

V prvem polčasu so Kraševci prevzeli polagoma vaje igre v svoje roke in so prišli v vodstvo že v 15. minuti po lepi kombinaciji Marson-Ferfolja-Marson. Nato pa se je tekma nekoliko umirila.

V drugem polčasu pa je padla toča golov, tako da so kraški navijači in ostala publika navdušeno uživali nogometno igro. Gole so dali v 7. drugemu polčasu iz enajstmetrovke Marson, v 15. in 25. Blazon ter v 30. Ferfolja. Rezultat bi bil lahko še večji, če ne bi igralci zapravlili nekaterih priložnosti.

Doberdobski igralci so zadovoljili svoje navijače, saj so se vsi dobro izkazali, od vratarja Koniča do zadnjega igralca, najbolj pa se je odrezal Dužman, ki se je izkazal kot neutrudni «motorček» sedmerice, čeprav je imel smolo, da tudi on (za las) ni dosegel svojega gola.

F. K.

ATLETIKA Nallet: 400 m ovire v 48"6

Jean Claud Nallet je v srečanju med ameriško in francosko reprezentanco dosegel letošnji najboljši čas in drugo najboljšo znamko vseh časov v teku na 400 m z ovirami. Premagal je slovitega Američana Ralpa Manna, ki je bil

PLAVANJE

V Rovinju so imeli pregledno tekmovalno najboljših jugoslovanskih plavalcev, katero si je ogledalo rekordno število občinstva. Na prireditvi so dosegli vrsto zelo dobrih rezultatov, Prentova iz Kranja pa je postavila novo slovenski pionirski rekord na progi 200 m prosto s časom 2'33"6.

KOŠARKA

Goriški Splügen Brüu je v preteklih dneh že začel s pripravami za prihodnjo sezono. Prva skupina košarkarjev se je že zbrala pod vodstvom trenerja McGregorja. V prihodnjih dneh pa bodo prispeili v Gorico še drugi igralci, ki jih je društvo kupilo za prihodnjo sezono.

V teh vročih dneh se s športom ni prijetno ukvarjati, razen če smo dovolj pogumni, da se tako spustimo po hladnih valovih bistre gorske reke. Sicer pa bi kljub hladni vodi ob taki vožnji marsikomu postalo še bolj vroče...

MLADEN OLJAČA: 17.

KOZARA

Prevedel: Severin Šali

Tekli so proti Dakiju, kot so pred nekaj urami tekli proti Lazarju, ko jih je čakal na pokopališču. Toda Dakij jih je kosil, jih zmerjal, izvajal in držal, da bi se pokazali in siedo drveli naprej, kar so (čudno) res delali, ne oziraje se na izgube. Eden je padel, toda drugi so tekli. Drugi je padel, vendar so naprej tekli. Tretji je padel, toda drugi so tekli naprej. Četrty je padel (temu sem jaz posvetil), toda drugi so tekli. Padel je peti in šesti, padel je sedmi, osmi, deseti, toda enajsti je tekel z bajonetom na puški proti Dakiju. Ta je ležal na poti, za drevesom, vendar ni streljal. Ali je ranjen, ali se mu je mitraljez zaskočil, je pomislil Lazar. Morda nima municije, Obrnil je strojnico proti vojaku, ki je z bajonetom na puški tekel proti Dakiju. Izstrelil je samo nekaj nabojev, ker je varčeval municijo. Pomislil je tudi na revolver in bombo (predalec je, ta hudič), toda vojak se je že približal Dakiju, mu zabodel bajonet v hrbet in ga prikloval k zemlji.

Po cesti in pobočju je krdele iz hoste pritekel proti parazanom. Niso streljali, pač pa vpili, pretili in psovali:

«Ujemi partizana živega, ujemi živega...» «Primi me za jajca!» jim je zavpil Lazar. Sovražni vojak ga je slišal in se oglasil na isti način: «Ti jih bom že odrezal, samo počakaj...» Lazar je petdeset korakov pred seboj zagledal gručo zelenih vojakov, ki so opietali okrog debel in tekli proti njemu. Brez municije za strojnico, z revolverjem in bombo (to bom potreboval sam, če me obkolijo), spet osamljen, ker so njegovi zbežali in pustili mrtvega Dakija in enega ranjenca, ki je klical na pomoč, se je moral tudi sam umakniti. Spoznal je, da je protinapad spodletel: sovražnik je vdrl v taborišče in ga zažgal. Nad gozdom se je počasi dvigal dim. Nismo pregnali sovražnika, ne obvarovali taborišča.

Obrne se proti zahodu, zemlja gori. Pogledaš na vzhod - ljudje so napolnili pota, steze in gozdice. Od zahoda prihaja vojska, en kilometer, dva pred Lazarjem pa so prehodni zgrajeni z moškimi in ženskimi in otroki, z voznimi in živino, z ranjenci in begunci. Kmetje se brez povelja umikajo proti Karanu, Strigovi in Marinam, v globino, zanašajo se na Zarkov bataljon.

Kako mu bom stopil pred oči? Kaj mu rekel? Ali bo verjel, da jih nisimo mogli ne odbiti ne premagati? Saj jih je kot mravelje, je ponavljaj Hamdijeve besede, čeprav mu prej ni verjel. Počakal jih bomo na Pošti, je mrmral, toda kot da mu je nekdo prišepetaval, da bo tudi ta poskus spodletel, ker je sovražnik močnejši. Počakali jih bomo v Devetkah... Tako se je tudi zgodilo. Četa ni mogla vzdržati. Breg je bil obzut z granatami, vas zažgana. Posebno je trpel zaselek pod hribom Pošta, kjer nobena hiša ni ostala cela.

Ko se je umikal proti Prusecem, je zagledal Rajko, bil je rdeč kot rak in nekam omotičen, s čutaro v roki. «Komandir, ženin sel!» mu je zavpil Rajko. «Kaj praviš, bedak?» «Praviš, da se ženin in zato ti ponudim čutaro. Primi! To je žganje. Mar bi se lahko oženil brez žganja?»

«Kje si ga pa staknil?» «Ne sprašuj, ampak pij... Moram pogostiti še druge, ker je taka božja volja. «Kakšna božja volja? Saj ni boga.» «To pravi komisar, jaz pa komisarju ne verjamem, in ga tudi ne maram... Pij, Lazar, kogar ti daš zdravje in da boš zmeraj ponosno hodil.» «Bogme, Rajko, pijan si.» «Nisem pijan, toda napil se bom, ker se ženim, tebe, komandir, pa vabim na svatbo.» «Kje pa imaš nevesto, nesreča ti taka?» «Nevesta je tukaj, med nami, samo ne smem povedati, katera je, ker se bojim komisarja. Ali so komisarji dobri ljudje, ali imajo kamnitno srce? Mene se zdi, da imajo kamnitno srce, ker nas kar naprej kritizirajo.» «Kako te ne bi kritizirali, ko si se ga nabral?» «Nisem se ga nabral, ampak se ga bom, ker se ženim. Zakaj bi se ne oženil, ko lahko še nočjo padem? Star sem dvajset let, pa še ne vem, kaj je ženska. Bojim se, komandir, da bom umrl mlad, zato se hočem oženiti, in vsaj eno noč bi rad prespal z ženo. In lepša je kot ikona, pri mojem krstnem patronu da res.» «Ne omenjaj krstnega patrona, Rajko, saj si partizan.» «Partizan sem, ampak svojega patrona bom še naprej omenjal, saj nisem šel v borbo zato, da bi svojo krstno slavo zanemarjal. Jaz sem šel v boj zato, da se ustašem maščujem za svoje polomljeno rebro... Premlati me je Mulega, ta rebelj... Ženin se, bog in bogme, dekle pa imam tukaj, v četi, med nami... Tri so, ti pa ugiba.» «Da ni Andjelja?» «Ne vem...» «Morda Emirja?» «Ne vem...» «Danica, ti lopov?» «Ne vem, komandir, ugiba!»

Nagnil je čutaro, potegnil in zaklokotal. Zganje mu je grgalo po grlu kot skozi lijak. Pil je, nagnjen nazaj, komandir pa ga je opazoval brez jezice in pripravljen, da mu odpusti kot zmeraj, ker ga je šteje med najbolj hlabre. Togotljiv, samovoljen, prepričljiv, nediscipliniran, drzen in divji, je v razkačenosti lahko zabrusil nazaj, opoval in užalil, toda Lazar mu je zmeraj oprstnil, celo tedaj, ko so ga v taborišče pripeljali z zvezanimi rokami in pod stražo, ki ga je prignala iz vasi skoraj kot dezerterja. Svoje glavo in neubogljiv je uhal iz čete, ne da bi vprašal, se pijan potikal po vaseh, izvajal, napadal in v imenu partizanske pravice grozil celo s smrtjo, dokler ga naša patrola ni ukrotila.

«Komandir naprej,» je prišel klic po koloni. «Komandir naprej,» je šlo od bora do bora. «Kdo išče komandirja? Povej po zvezi: kdo išče komandirja, mater mu nebeško?» «Komandir naprej, kliče ga Ivan.» «Komandir je zavzet, jaz pijem s komandirjem. Naj Ivan molči, sicer mu bom razbil gobec.» «Nehaj, Rajko,» je rekel Lazar, vendar ne strogo, celo mehko in popustljivo. «Daj čutaro in ne čvekaj, če pa boš komisarja še naprej žalil...» Rajko ga je začudeno pogledal. Umolknil je, v hipu obrnil čutaro in izlil žganje na tla. «Je zdaj dobro, komandir?» «Dobro, in dovolj. Če pa te bom videl pijanega, te bom razorožil in spodil iz čete, pa še glavo lahko izgubiš.» «Kdo? Jaz, komandir?» «Dovolj, sem rekel, niti besede več! Če samo še enkrat omeniš komisarja, boš imel opraviti z menoj, da veš.» «Prav, komandir. Toda poslušaj, kaj bom jaz tebi rekel: komisar je v četi zato, da strelja vate, ne pa v sovražnika... Bogme, da je res.»

(Nadaljevanje sledi)

